

## FUNKCE A UŽÍVÁNÍ ČLENU

### Člen určitý a neurčitý

(Ml. str. 77 Kl. str. 7)

#### 1. Přeložte se členem určitým a vysvětlete jeho užití:

1. Slunce vychází v šest hodin. 2. Nebe je zataženo. 3. Příroda nedělá nic bezúčelně. 4. Předseda byl zvolen většinou hlasů. 5. Musíme ustlat. 6. Jdeš na schůzi? 7. Jděte k lékaři! 8. Strávil svou dovolenou na venkově. 9. Nezavíráš nikdy dveře. 10. Podívejte se na mapu republiky! 11. Nesu vám jahody ze své zahrady. 12. Zde je kancelář našeho ředitele. 13. Plňte normu, kterou jste si stanovili? 14. Zachovávejte dietu, kterou vám lékař určil. 15. Továrna, kde pracuji, je daleko odtud. 16. Pokoj, který jsme si najali, není pohodlný. 17. Jeho bratr má dva syny a jednu dceru; chlapci jsou již ženatí, ale děvče je ještě malé. 18. Uhlí je nezbytné pro náš průmysl. 19. Železo je nejužitečnější z kovů. 20. V Evropě začíná být nedostatek dříví. 21. Máte rád hudbu? 22. Studují národní hospodářství. 23. Je třeba zažehnat válku a zachovat mír. 24. Práce je zákonem života. 25. Traktory značně usnadňují práci. 26. Děti mají rády čokoládu. 27. Konvalinka kvete v květnu. 28. Lev žije v Africe a v Asii.

#### 2. Přeložte se členem neurčitým:

1. Má bratra a sestru. 2. Nějaká paní na vás čeká. 3. Hledáme korespondenta. 4. Mohl bys mi dát cigaretu? 5. Nemám nic ke čtení, půjčte mi nějakou knihu, prosím. 6. Je tu telefonní kabina? 7. Studujete cizí jazyky? 8. Prosíme vás, abyste nám poslali vzorky. 9. Tady je pro vás dopis. 10. Je zaměstnán v jednom národním podniku.

### Člen dělivý

(Ml. str. 78 Kl. str. 7)

#### 3. Doplňte člen dělivý *du, de la, des* nebo předložku *de*:

1. Voulez-vous ... vin ou ... bière? 2. Je ne bois pas ... alcool, apportez-moi un verre ... eau minérale. 3. Je préfère ... vin rouge à ... vin blanc. 4. Passez-moi ... sel, s'il vous plaît. 5. Mettez ... sucre dans votre café. 6. Je prends deux morceaux ... sucre. 7. Le matin nous prenons ... thé avec ... gâteaux et les enfants une tasse ... chocolat. 8. Boivent-ils assez ... lait? 9. Vous mangez trop ... soupe, mangez

plutôt ... légumes. 10. Je me lave avec ... eau chaude. 11. Je lui ai donné ... bonbons, ... excellents bonbons. 12. Il a mal au cœur, il a mangé trop ... friandises. 13. Il nous a offert ... bon tabac, ... bonnes cigarettes. 14. On trouve en Afrique ... vastes déserts et ... forêts vierges avec ... nombreux animaux sauvages. 15. La Fontaine a écrit ... jolies fables et ... contes. 16. Le sud de la France produit ... vins exquis, le Nord fabrique ... bière et ... cidre. 17. Le volcan vomit ... feu, ... fumée avec ... vapeur, ... cendres et ... lave. 18. Y a-t-il ... gibier dans ces forêts? 19. En automne, il fait souvent ... brouillard. 20. Comme il faisait sombre, j'ai demandé ... lumière. 21. Allons prendre un peu ... air. 22. Ce soir nous avons ... monde à dîner. 23. Il vous faut ... prudence et beaucoup ... courage. 24. Il a ... courage, mais peu ... chance. 25. Nous n'avons pas eu ... chance. 26. Cet acteur a ... succès. 27. Il est bien d'avoir un peu ... ambition. 28. Ce garçon a ... talent, il lui faut encore ... application. 29. J'avais ... peine à le persuader. 30. Le malade n'a pas ... appétit. 31. Faites-vous ... sport? 32. Tous les matins, nous faisons un peu ... gymnastique. 33. Il n'y a rien ... amusant dans cette histoire. 34. J'espère trouver ... travail.

#### 4. Přeložte:

1. Staří Gallové pili víno, pivo nebo medovinu. 2. Je to zlato nebo stříbro? 3. Myješ se studenou vodou? 4. Píše zeleným inkoustem. 5. Nemám už inkoust v plnicím peru. 6. Potřebuji dopisní papír. 7. Máte slovníky? Dobré slovníky? 8. Nemáme peníze, abychom si je koupili. 9. Stavíme velké továrny. 10. Kolik chyb máte ve svém překladu? 11. Slyším hluk. 12. Jeho sestra je vtipná a nadaná (= má vtip a nadání). 13. Není vtipný. 14. láhev oleje, sklenice mléka, litr octa, kilo soli, krabička sardinek, pytel mouky, košík jablek, otýpka sena, balík novin, tucet knoflíků, množství zvířat, většina žáků, menšina členů 15. Mohu vám nabídnout skleničku likéru, který udělala naše maminka? 16. Objednal jsem láhev vína, které jste mi dal ochutnat. 17. Chtěla bych tři metry hedvábí, které máte ve výkladu.

#### 5. Vysvětlete užití členu dělivého po záporu:

1. N'aurais-tu pas du regret si tu laissais échapper une telle occasion? 2. Ce n'est pas du vin, mais du vinaigre. 3. Je n'ai pas de l'argent pour en dépenser follement. 4. Ce que j'éprouvais n'était pas de la joie.

### Opakování členu

(Ml. str. 80 Kl. str. 8)

#### 6. Rozhodněte, má-li se člen opakovat:

1. les parents et ... enfants; 2. des arbres et ... fleurs; 3. des villes et ... villages; 4. les arts et ... métiers; 5. les Postes et ... Télégraphes; 6. les

poids et ... mesures; 7. les voies et ... moyens; 8. les tenants et ... aboutissants; 9. l'empereur d'Espagne et ... roi de France; 10. l'empereur d'Allemagne et ... roi de Bohême; 11. les bonnes et ... mauvaises habitudes; 12. le Grand et ... Petit Testament de Villon; 13. les grandes et ... inestimables Chroniques de Gargantua; 14. les horribles et ... épouvantables faits de Pantagruel; 15. les jeunes et ... vieilles gens; 16. la grande et ... belle ville de Paris; 17. la grande, ... belle ville de Paris!; 18. les Hautes et ... Basses Pyrénées; 19. l'ancien et ... nouveau continent.

### Vynechávání členu

(Ml. str. 81 Kl. str. 8)

#### 7. Přeložte volně do češtiny (nebo najděte odpovídající české přísloví):

1. Erreur ne fait pas compte. 2. Tout ce qui reluit n'est pas or. 3. A bon chat, bon rat. 4. Oeil pour œil, dent pour dent. 5. Charbonnier est maître chez soi. 6. Pauvreté n'est pas vice. 7. Apprenti n'est pas maître. 8. A bon vin, point d'enseigne. 9. A cheval donné on ne regarde pas à la dent. 10. Où force domine, raison n'a point lieu. 11. Santé passe richesse. 12. A jeunesse oisive, vieillesse pénible.

#### 8. Přeložte:

1. Pronajme se pokoj. Kouření zakázáno. Pekařství-cukrářství. Zakázaná cesta. Soukromé vlastnictví. Parkoviště. Lůžkový vůz. Konečná stanice. 2. Dějiny francouzské literatury. Viz Sebrané spisy, svazek II, strana 150. 3. Ústřice. Humrová majonéza. Skopová kotleta. Vepřová pečeně. Smažené brambory. Zmrzlina.

#### 9. Přepište tyto inseráty v plném znění:

1. Cherche très bonne infirmière diplômée pour clinique syndicale, Paris. 2. Demande ouvrière qualif. pour usine chaussures dans le Midi; travail assuré, si capable. 3. Dame garderait enfants bas âge. 4. Vends maison H-te Savoie, grand parc sapins, altitude 550 m., situation climatique idéale, vue superbe sur chaîne Mont Blanc. Convierait à colonie vacances.

#### 10. Přeložte:

1. V Paříži jsme byli ubytováni na bulváru sv. Michala, číslo 70. 2. Poznámenejte si adresu mého přítele ve Francii, G. V., třída Osvobození, číslo 167, Grenoble. 3. V Rovníkové Africe se pěstuje káva, kakao, vanilka, kaučuk, palmový olej, mandle, bavlna, tabák, proso, rýže, datle.

4. Na pultě se kupilo zboží za sníženou cenu, krajky, stuhy, rukavice, punčochy, ponožky, kapesníky, kravaty. 5. Sochy, obrazy, gobelíny, knihy, klenoty, všechno to bohatství italské renesance se najednou objevilo ve Francii. 6. Pane vrchní, jedno velké světlé! 7. Buďte zdraví, soudruzi! 8. Je-li vaše zavazadlo příliš těžké, zavolejte nosiče. 9. Co chceš studovat? Buď chemii, nebo lékařství. 10. Nemá ani nadání, ani píli. 11. Neposlali nám ani vzorky, ani prospekty. 12. Podařilo se mu to bez protekce a bez pomoci. 13. Odešli neslavně (*přelož:* bez bubnu i trumpety). 14. Mnoho (= množství) studentů se zúčastnilo této manifestace. 15. Mnoho dělníků bylo propuštěno. 16. Sebralo se mnoho podpisů pro tuto resoluci. 17. Je to zkušený pracovník, který byl zaměstnán v několika podnicích. 18. Dostal jsem několik rad, jak si mám počínat. 19. Jsou určité situace, které nezávisí na naší vůli. 20. Roztrušoval o vás jisté řeči, které nebyly příliš lichotivé.

#### 11. Doplňte předložku:

1. Nous voulons vivre ... paix. 2. Ils ont accepté toutes les conditions ... réserve. 3. Le voleur a été arrêté ... fuite. 4. Il a été condamné ... vol. 5. Nous n'avons plus cette marchandise ... magasin. 6. Répondez-moi ... retour du courrier. 7. Les ouvriers ... France sont souvent ... grève. 8. Il n'y a pas de fumée ... feu. 9. Nous travaillons ... joie. 10. Il a reçu son fils ... bras ouverts. 11. Il lui a parlé ... ami, ... cœur ouvert. 12. La loi entre ... vigueur le 1<sup>er</sup> janvier. 13. Il ne faut pas élever les enfants ... rigueur. 14. Nous sommes allés ... grands pas pour arriver ... temps. 15. Je vous crois ... parole. 16. On a voté ... acclamation. 17. Nous vous envoyons notre prix-courant ... pli séparé. 18. Les arbres donnent des fruits ... noyaux et des fruits ... pépins. 19. Il l'a avoué ... honte. 20. Il vécut longtemps ... exil et mourut ... âge avancé. 21. J'ai pris un cachet et la douleur a disparu comme ... enchantement. 22. Tu fais sottise ... sottise. 23. La critique a passé cet ouvrage ... silence. 24. Cette voiture fait 120 km ... heure. 25. Irons-nous ... pied ou ... bicyclette? 26. Voilà l'inscription: Défense d'entrer ... peine d'amende. 27. Je me suis fait faire des chaussures ... commande. 28. Le chauffeur a agi ... sang froid. 29. Avez-vous un moulin ... poivre? 30. Je l'ai appris ... hasard. 31. Ne pourriez-vous pas parler au directeur ... faveur de mon frère? 32. On ne peut pas réussir ... patience. 33. Nul pain ... peine. 34. Le malade a sué ... grosses gouttes. 35. Il pleut et maman est sortie ... parapluie. 36. Il a un talent ... ligne. 37. Excusez-moi, je l'ai fait ... mégarde. 38. Les animaux sauvages mangent ... gloutonnerie. 39. Le violon est un instrument ... cordes. 40. Il s'est présenté au tribunal ... qualité d'accusateur. 41. Ne jetez pas des papiers ... terre. 42. Après la mort de son mari, la jeune femme est restée ... ressources. 43. Elle fondait ... larmes. 44. Il m'a répondu ... colère. 45. C'est un homme ... scrupules. 46. Il faut apprendre beaucoup ... cœur. 47. Le



grand-père a mis sa bouteille ... clef. 48. Je cherche les verres ... bière. 49. Il n'est pas habitué à parler ... public. 50. Le jugement a été rendu ... huis clos.

### 12. Přeložte genitivem určovacím:

a) jarní slunce, zimní sporty, dětský křik, lovecká puška, táborový oheň, žňové práce, venkovský dům, prázdninová kolonie, poštovní úřad, obchodní soud, srdnatý člověk, čestné místo, noční stolek, dobrodružný román, armádní sbor, správní rada, závodní výbor, válečné přípravy, útočné záměry, zámořské země, dělová rána;

b) čekárna, elektrárna, svítivý plyn, průvan, zotavovna, ozdravovna, státník, bojiště, vodopád, vodotrysk, zatykač, perník.

1. Musíme předsedat? 2. Změňme rozhovor! 3. Její přítelkyně pukne zlostí. 4. Nikdy neztratí duchapřítomnost. 5. Myslela, že se propadne hanbou (*přelož*: Málem zemřela hanbou). 6. Jeho dílo je korunováno úspěchem. 7. Dítě skákalo radostí. 8. Jednali se mnou jako s hlupákem. 9. Budu vám dělat tlumočnicka. 10. Pokladník byl obviněn ze zpronevěry. 11. Promiňte, zmylil jsem si dveře. 12. Byl zlostí bez sebe. (Necítil se hněvem.)

### 13. Přeložte vazbou slovesa a podstatného jména:

1. Nestydíš se takhle mluvit? 2. Důvěřuji mu. 3. Oženil se v cizině. 4. Odešla uraženě, aniž se s někým rozloučila. 5. Musím navštívit svého starého profesora. 6. Byl bych šťasten, kdybych vám mohl prokázat službu. 7. Musíme požádat o radu nějakého zkušeného pracovníka. 8. Jsem ospalý, toužím si jít lehnout. 9. Dejte pozor, máte co dělat se mstivým člověkem. 10. Jste zvyklý kouřit po jídle? 11. Prosím za odpuštění, neměl jsem pravdu. 12. Dokázal svou nevinu. 13. Mluví o politice. 14. Máte pravdu, máme si občas oddychnout. 15. Naháníte mi strach, mějte se mnou slitování. 16. Neztrácejte klid. 17. Urazil jste mě a žádám vás o zadostiučinění. 18. Umíte užít nabytých vědomostí? 19. Váš nápad je mi k smíchu. 20. Čtyřlístek přináší štěstí. 21. Proč nedáte své věci do pořádku? 22. Zraněný ztratil vědomí. 23. Závody se budou konat příští pondělí. 24. Ministr udílí audience ve čtvrtek. 25. Však vy už najdete způsob, jak jim pomoci. 26. Sbalme a pojďme.

### Člen ve jménech časových jednotek

(Ml. str. 83 Kl. str. 10)

### 14. Přeložte:

1. Mám nejraději léto, protože v létě není zima. 2. V posledních letech byl srpen vždy teplejší než červenec. 3. Vezmu si dovolenou v polovině června. 4. Narodil jsem se v listopadu. 5. Velikonoce nebyly letos hezké.

6. Jak jste strávil Silvestra? 7. Co budete dělat v neděli? Budete mít čas jít do biografu? Ne, v neděli jezdím za svými rodiči na venkov. 8. Dnes je úterý. 9. Půjdu ke mně v pátek nebo od pátku za týden. 10. Seznámil se se svou ženou v pátek 13. listopadu. 11. Na shledanou příští sobotu. 12. Minulou neděli jsme udělali velmi hezký výlet. 13. Vrátili jsme se až o půlnoci. 14. Bude (bít) půlnoc. 15. Děti mají vyučování dopoledne a dvakrát za týden také odpoledne. 16. Půjdu pro tebe odpoledne. 17. Zavolám tě zítra ráno (telefonem). 18. Zítra večer máme schůzi. 19. Co jste dělal desátého večer? 20. V noci z úterý na středu byla bouře. 21. Půjdu do Paříže v úterý před 14. červencem.

### Člen v doplňku

(Ml. str. 83 Kl. str. 11)

### 15. Přeložte:

1. Tento soudruh je mechanik. 2. Je velmi zručný mechanik. 3. Byl zvolen předsedou. 4. Kdo je předsedou naší závodní rady? 5. Stal se spisovatelem, velmi slavným spisovatelem. 6. Jeho otec je výborný chirurg. 7. Je dobrý student? 8. Jste ředitelka této školy? 9. Tato paní je Polka. To je Polka. 10. Tyto dívky jsou Bulharky. To jsou Bulharky. 11. Tabák a alkohol jsou jedy. 12. Fosfor je prudký jed. 13. Kovy jsou dobrými vodiči tepla. 14. Pes je masožravec. 15. Králík je hlodavec. 16. Velryba je ssavec. 17. Hrách je luštěnina. 18. Krejčí je řemeslník. 19. Byl jsem předvolán před soud jako svědek. 20. Byla jste nám doporučena jako dobrá písarka. 21. Byl navržen jako delegát. 22. Vybrali jsme si ho za mluvčího. 23. Jste považován za největšího znalce v tomto oboru.

### Člen v přístavku

(Ml. str. 84 Kl. str. 11)

### 16. Přeložte:

a) 1. Jana z Arcu, francouzská národní hrdinka, byla upálena r. 1431. 2. Sully, ministr Jindřicha IV., podporoval zemědělství. 3. Descartes, francouzský filosof, se zúčastnil bitvy na Bílé hoře. 4. Rousseau, básník, je dnes téměř zapomenut. 5. Tomáš Corneille, bratr velkého Corneille, byl rovněž dramatickým autorem. 6. Rabelais, největší spisovatel francouzské renesance, byl lékařem. 7. Bretagne, bývalá francouzská provincie, tvoří poloostrov v Atlantickém oceáně. 8. Touraine, zahrada Francie, je proslavena svými dobrými víny.

b) titul doktora, hodnost kapitána, jméno Marie, měsíc březen, země slezská, provincie saská, království české, vévodství lucemburské, hrabství skotské, ostrov Korsika, hora Říp, řeka Sázava, čtvrť Josefov, město Praha;

c) kostel sv. Jiří, katedrála sv. Víta, Rodinovo museum, Karlův most, Karlova universita, Puškinovo náměstí, věž Karla Velikého, Fénélonovo lyceum, Babylonská ulice, Bretaňská ulice, Orleánské nádraží, Lucemburská zahrada, náměstí Republiky, ulice Konventu, třída Velké armády, náměstí Hvězdy, most Umění, most Invalidů, Východní nádraží.

## Člen u jmen vlastních

### I. Jména osobní

(Ml. str. 85 Kl. str. 11)

#### 17. Přeložte:

1. Balzac je největší z francouzských romanopisců. 2. Čekáme na Richardovy. 3. Svobodovi jsou našimi přáteli. 4. Půjč mi nějakého Zolu! 5. Koupil jsem si celého Maupassanta. 6. Četl jste Rousseauova Emila? 7. Hráli Dvořáka. 8. To je Brožík (= obraz od Brožíka). 9. Nedůvěřujte mu, je to Jidáš.

### II. Jména obcí

(Ml. str. 85 Kl. str. 11)

#### 18. Přeložte:

1. Jeho rodiče bydlí v Brně. 2. Balzac se narodil v Tours. 3. Příští kongres bude ve Vídni. 4. Loď přistála v Le Havru. 5. Je zástupcem naší firmy v Káhiře. 6. Strávil svou dovolenou v Sables d'Olonne. 7. Obléhání La Rochelle trvalo celý rok. 8. Hlavní město Holandska je Amsterdam, ale sídlo veřejné správy je v Haagu. 9. Znáte Berlín? 10. Tato kniha popisuje Řím doby caesarů. 11. Boulevarde Paříže jsou široké. Ulice středověké Paříže byly úzké a špinavé. 12. Auguste Rodin nazval Prahu Římem severu. 13. Viděl jste pražské Benátky?

### III. Jména zemí

(Ml. str. 85 Kl. str. 12)

#### 19. Doplňte předložku nebo předložku se členem:

a) 1. La Tchecoslovaquie est ... Europe. 2. La Chine est ... Asie. 3. On parle français ... France, ... Belgique et ... Suisse. 4. Saint-Malo est une ville ... Bretagne. 5. Il passe ses vacances chez ses parents ... Savoie. 6. Nous avons vécu longtemps ... Moravie. 7. Beaucoup de monde ont émigré ... Canada. 8. ... Pérou se trouvent de nombreuses mines d'or et d'argent. 9. ... Japon, le sol est volcanique et montagneux. 10. Il a fait un stage de six mois ... Etats-Unis. 11. Le Languedoc se trouve ... France méridionale. 12. La France est située

... Europe occidentale. 13. ... Amérique du Sud, il y a trois grands fleuves: l'Orénoque, le Marañon et le Rio de la Plata. 14. Les ingénieurs français aident à construire des barrages ... Portugal. 15. Avez-vous été ... Grande-Bretagne?

b) 1. Le président ... France a reçu le ministre plénipotentiaire ... Portugal. 2. Le Grand duché ... Luxembourg s'étend sur 2500 kilomètres carrés. 3. Le roi ... Espagne et l'empereur ... Allemagne étaient alliés. 4. L'ambassadeur ... Grande-Bretagne a remis une note au ministre des affaires étrangères ... U.R.S.S. 5. Connaissez-vous l'histoire du royaume ... Pays-Bas? 6. L'empereur ... Japon est nommé mikado. 7. La république ... Argentine est une république fédérale. 8. La république ... Brésil a été proclamée dans la révolution de 1889.

c) la porcelaine ... Chine, les vins ... Roumanie, les oranges ... Espagne, les tomates ... Bulgarie, les pêches ... Portugal, les œufs ... Pologne, les viandes ... Danemark, l'or ... Pérou, l'argent ... Mexique, le coton ... Brésil, les marchandises ... Etats-Unis;

d) les villes ... Hongrie, les monts ... Bohême, les montagnes ... Slovaquie du Nord, les rivières ... Moravie, les fleuves ... Amérique du Sud, les volcans ... Japon;

e) revenir ... Norvège, ... Hollande, ... Autriche, ... Portugal, ... Luxembourg, ... Danemark, ... U.R.S.S., ... Indes, ... Etats-Unis, ... Bohême du Sud;

f) l'Institut ... France, l'histoire ... Allemagne, le parlement ... Ecosse, la Légation ... Suisse, le Consulat ... Venezuela.

## IV., V. Jména ostrovů, řek, moří a hor

(Ml. str. 86 Kl. str. 12)

#### 20. Doplňte, kde je toho zapotřebí, člen nebo předložku:

1. ... France est baignée par quatre mers qui sont: ... mer du Nord, ... Manche, ... océan Atlantique et ... Méditerranée. 2. Elle renferme cinq massifs montagneux principaux dont les points les plus élevés sont: ... Mont Blanc dans ... Alpes, ... pic d'Aneto dans ... Pyrénées, ... Puy de Sancy dans ... Massif Central, ... Crêt de la Neige dans ... Jura, ... Ballon de Guebwiller dans ... Vosges. 3. Les quatre grands fleuves sont: ... Seine qui arrose ... Paris, ... Rouen et ... Havre; ... Loire qui sort ... Cévennes et traverse ... Orléans, ... Tours et ... Nantes; ... Garonne qui descend ... Pyrénées et arrose ... Toulouse et ... Bordeaux; ... Rhône qui naît ... Suisse, traverse ... lac ... Genève, entre ... France, arrose ... Lyon et ... Avignon et se jette dans ... Méditerranée. 4. La grande île appartenant à ... France s'appelle ... Corse. Avez-vous été ... Corse? 5. Que cultive-t-on ... Madagascar?



## VI. Jména světových stran

(Ml. str. 87 Kl. str. 12)

### 21. Přeložte:

1. Čtyři světové strany jsou: sever, jih, východ, západ. 2. Mistral je severní vítr, velmi studený, který často ničí úrodu v jižní Francii. 3. Východní vítr ohlašuje pěkné počasí. 4. Východní část provençalského pobřeží se jmenuje Azurové pobřeží. 5. Kdo první dosáhl severního pólu?
6. 21. června začíná léto na severní polokouli a zima na jižní polokouli.